

Zāļu cenu valsts aģentūra,
2005. gads

NEORGANISKAS ENURĒZES RACIONĀLAS FARMAKOTERAPIJAS REKOMENDĀCIJAS ZĀĻU IEGĀDES KOMPENSĀCIJAS SISTĒMAS IETVAROS

Rekomendācijas sagatavotas sadarbībā ar Latvijas Bērnu ķirurģu asociācijas prezidentu prof. A.Zaķi, Latvijas Pediātru asociācijas prezidentu asoc. prof. E.Biķi, BKUS Bērnu ķirurģijas klīnikas vadītāju asoc. prof. J.Dobeli, Latvijas Bērnu neirologu asociācijas prezidenti S. Lindenbergu.

Ievads

Nakts enurēze ir visbiežākais urīna nesaturēšanas veids, kura dēļ bērnu vecāki griežas pēc palīdzības. Gandrīz divas trešdaļas šo pacientu ir ar primāru nakts enurēzi, kuras pamatā ir iedzimti, ģenētiski vai citi vēl nenoskaidroti faktori.

Par **primāru nakts enurēzi** (neorganisku enurēzi) tiek uzskatīta patvaļīga urinēšana miegā vismaz trīs reizes nedēļā, ja bērns ir vecāks par pieciem gadiem un viņam nav organisku bojājumu, urīnceļu infekciju un urīna nesaturēšana dienā, kā arī "sausuma periods" nav bijis ilgāks par 6 mēnešiem.

Latvijā primāras nakts enurēzes slimnieku skaits nav precizēts, bet pasaules statistika liecina, ka ar to slimo apmēram 10% bērnu, kas sasnieguši piecu gadu vecumu. Spontānās izārstēšanās gadījumu skaits ir relatīvi liels un atbilst 15% gadā. Bērniem ar primāru nakts enurēzi pasliktinās dzīves kvalitāte, viņiem ir ierobežotas iespējas piedalīties bērnu kolektīvajās aktivitātēs. Nomāktība un uztraukums par iespējamo slapināšanu gultā bērnam un viņa ģimenei rada nopietnas psiholoģiskas problēmas.

Rekomendāciju izstrādāšanas mērķis

Rekomendāciju izstrādāšanas mērķis ir sekmēt speciālistu sadarbību un izmaksu efektīvu zāļu izrakstīšanu esošā finansējuma apstākļos neorganiskās enurēzes pacientiem, tādējādi uzlabojot kopējo ārstēšanas kvalitāti un samazinot neracionālu zāļu lietošanu.

Rekomendāciju izstrādāšanas metodoloģija

Rekomendācijas izstrādātas, pamatojoties uz pierādījumiem balstītas medicīnas principiem.

Neorganiskas enurēzes pacientu ārstēšanā lietojamo medikamentu izvēle

Primāra nakts enurēze ir multifaktoriāla patoloģija, bet galvenokārt to izraisa līdzsvara trūkums starp nakts urīna veidošanos un urīnpūšļa ietilpību.

Lai noteiktu nakts enurēzes etioloģiju, nepieciešams:

- atkārtotu urīna analīžu vērtējums, lai izslēgtu urīnceļu infekciju,
- vēdera dobuma orgānu ultrasonogrāfijas izmeklējumu vērtējums, lai izslēgtu iedzimtu augšējo urīnceļu anomāliju,
- urīna strūkļas ātruma un urīnpūšļa kapacitātes uroflometrijas vērtējums, lai izslēgtu neiroģēnu urīnpūšļa disfunkciju.

Par efektīvām primāras nakts enurēzes ārstēšanā tiek uzskatītas trīs medikamentu grupas:

- tricikliskie antidepressanti (*Imipraminum*),
- antiholīnēģiskie līdzekļi (*Oxybutyninum*),
- vazopresīna sintētiskie analogi (*Desmopressinum*).

Vairumam (apmēram 70%) pacientu nakts enurēzi izraisa nepareizs vazopresīna sekrēcijas diennakts ritms un pastiprināta nakts urīna veidošanās, tādēļ par izvēles preparātu tiek uzskatīts vazopresīna sintētiskais analogs - desmopresīns.

Neorganiskas enurēzes farmakoterapijas kompensācijas nosacījumi zāļu iegādes kompensācijas sistēmas ietvaros no 2006. gada 1. janvāra

Zāles neorganiskas enurēzes ārstēšanai tiek kompensētas 75% apmērā bērniem līdz 18 gadu vecumam. Terapijas nozīmēšana ir bērnu ķirurgu, bērnu neirologu,

Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas vai Daugavpils reģionālās slimnīcas funkcionālās diagnostikas kabineta speciālistu kompetencē.

Zāļu vispārīgais nosaukums	Devas	Kompensācijas nosacījumi
Desmopressinum	0,2-0,4 mg 1 reizi pirms gulētiešanas	3 mēnešu ārstēšanas kursam pacientiem, kam neorganiskas enurēzes diagnoze apstiprināta, balstoties uz: 1) atkārtotu urīna analīzi, 2) vēdera dobuma ultrasonogrāfijas, 3) urofloumetrijas rezultātiem.
Imipraminum	<ul style="list-style-type: none"> ● 6-8 gadus veciem bērniem (ar svaru 20-25 kg)- 25 mg, ● 9-12 gadus veciem bērniem (ar svaru 25-35 kg)- 25-50 mg, ● pēc 12 gadu vecuma 50-75mg 1 reizi dienā pirms gulētiešanas 	
Oxybutyninum	5 mg 2-3 reizes dienā	

Zāļu cenu valsts aģentūra
Brīvības iela 72, Rīga, LV-1011. Tālr. 7876128. Fakss 7876129
info@zca.gov.lv
www.zca.gov.lv